

HRVATSKI CENTAR ZA DRAMSKI ODGOJ

hcd@hcd.hr - www.hcd.hr

Zagreb, 16. prosinca 2022.

**ODLUKE POVJERENSTVA ZA NAGRADE I PRIZNANJA
HRVATSKOGA CENTRA ZA DRAMSKI ODGOJ ZA 2022. GODINU**

Povjerenstvo za nagrade i priznanja Hrvatskoga centra za dramski odgoj, u sastavu **Aleksandar Bančić**, dramski pedagog iz Pule, **Snježana Čubrilo**, prof. hrvatskog jezika i dramska pedagoginja iz Zagreba te dr. sc. **Vladimir Krušić**, dramski pedagog iz Zagreba, razmotrilo je pristigle nominacije te odlučilo da nagrade i priznanja za 2022. godinu ponesu sljedeći dobitnici:

MILAN MEDAK, prof. engleskog i talijanskog, glumac, recitator, sveučilišni specijalist dramske pedagogije, Rovinj

Milan Medak, rođen 1951. u Puli, po svom formalnom obrazovanju profesor je engleskog i talijanskog jezika te, odnedavno, diplomirani sveučilišni specijalist dramske pedagogije.

Od 1979. do 1993. radio je u osnovnim i srednjim hrvatskim i talijanskim školama u Rovinju i dvije godine kao asistent na Filozofskom fakultetu u Puli - Odjel romanistika. Od 1993. u Rovinju osniva i vodi Školu stranih jezika Ulix, u okviru koje se pored svoje osnovne djelatnosti bavi i nizom drugih aktivnosti u područjima odgoja i obrazovanja, umjetnosti te šire kulture.

Kolega Medak od osnovne škole sudjeluje u radu dramskih grupa, a kasnije, kao nastavnik, predaje Scensku umjetnost, engleski, talijanski i njemački jezik. Od 1981. vodi školske dramske i gradske amaterske kazališne skupine na hrvatskom, talijanskom i engleskom jeziku, a dramski pristup implementira u poučavanje stranih jezika, za što dobiva nagrade i priznanja.

Cijeloga života intenzivno se bavi režijom, glumom, recitiranjem, fizičkim teatrom, dramaturgijom i plesom te dramskopedagoškim radom u odgojnim-obrazovnim institucijama grada Rovinja i Istre. 1983. nastupa na susretu recitatora Hrvatske u Grubišnom polju, 1984. na susretu recitatora amatera Jugoslavije na kojima je postizao zapažene nastupe osobno i sa članovima grupa koje je vodio.

Tijekom 1990-ih vodi recitatorske i dramske radionice i režijski oblikuje završne dramske nastupe na Novigradskom proljeću te surađuje s prof. Ivom Škarićem na Školi govorništva i na katedri Fonetike Filozofskog fakulteta u Zagrebu demonstrirajući organsko govorenje poezije.

Kao istaknuti je promicatelj i protagonist pučke i tradicionalne kulture od 1995. do 2010. režira karnevalske svečanosti i meštar je Rovinjskog karnevala, te s Rovinjskom karnevalskom družinom izvodi brojne kreativne performanse po Hrvatskoj i Italiji.

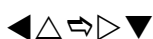
Desetljećima sudjeluje u projektima, edukativnim programima i radionicama komunikacije i kreativnosti povezujući svoja bogata dramskopedagoška i kazališno-scenska iskustva s drugim umjetničkim i medijskim područjima.

Godinama djeluje kao član prosudbenih povjerenstava gradskih, županijskih i državnih sureta LiDraNo te Sabora čakavskog pjesništva u Žminju, a kao dramski pedagog održava dramske radionice za djecu, studente, učitelje, nastavnike i nenastavnike. Jedan je od osnivača Smotre kazališnih amaterskih grupa Istre – SKAGI.

Od 2005. pak Milan Medak je član Hrvatskoga centra za dramski odgoj.

2018. upisuje poslijediplomski specijalistički studij Dramske pedagogije na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu i ujesen 2022. stječe akademski naziv sveučilišnog specijalista dramske pedagogije.

Temeljem svega rečenog Povjerenstvo za nagrade i priznanja odlučilo je da **Milan Medak** zaslužno ponese ovogodišnju **Nagradu za trajan doprinos razvoju dramskog odgoja i scenske te izvedbene kulture u Istri i šire ostvaren dugogodišnjim odgojnim i stvaralačkim dramskim radom s djecom i mladima, unapređivanjem odgojiteljske i nastavničke struke edukacijskim programima i metodama dramske pedagogije te aktivnim promicanjem dramskog i umjetničkog odgoja u lokalnoj i široj zajednici.**

VALENTINA LUGOMER, prof. hrvatskog, učiteljica-savjetnica, dramska pedagoginja-mentorica, Zagreb

Valentina Lugomer, članica Hrvatskoga centra za dramski odgoj od samih njegovih početaka, kao učiteljica hrvatskoga jezika u osnovnoj školi, predano se i kontinuirano bavi razvojem dramskopedagoške struke. Svoj učiteljski poziv obogaćuje, među ostalim, educirajući se u području dramskog odgoja te, osim radom u školskoj dramskoj skupini, istraživanjem i obogaćivanjem primjene dramskih metoda u nastavi što ne prestaje ni do danas. I sama postaje edukatorica dramskog odgoja učiteljima i drugima koji rade s djecom u različitim organizacijama, udrugama, institucijama. U svom matičnom području stječe zvanje učitelja savjetnika, a u dramskopedagoškom radu dramskoga pedagoga-mentora. Posvećenost širenju i razvoju struke dokazuje radom u mnogim oblicima izvanškolskog rada s djecom i s odraslima kojima su u temelju dramske aktivnosti.

Osim kontinuiranog vođenja školske dramske i recitatorske grupe matične škole, što traje od početka njezina tridesetgodišnjeg učiteljskog angažmana pa sve do danas, kolegica Valentina

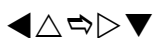
redovito je sa svojim učenicima sudjelovala na LiDraNu, da bi zatim nekoliko godina bila članica prosudbenih povjerenstava LiDraNa za scenski izraz na županijskoj i državnoj razini. Početkom novog milenija sudjeluje i realizira niz akcija u području dramskopedagoške struke: 2001. i 2002. vodi dramsko-scenske radionice u Školi stvaralaštva Novigradsko proljeće; od 1998. do 2007. radi kao honorarna dramska pedagoginja u Učilištu ZKM-a; za aktive učitelja hrvatskoga jezika vodi brojne jednodnevne i višednevne dramske radionice širom Hrvatske; 2005. i 2006. g. vodi radionice forum-kazališta u velikoj akciji HCDO-a „Forum-kazalište za školu bez nasilja“ realiziranoj u okviru (UNICEF-ova projekta „Stop nasilju među djecom“; 2010./2011. g. u Pučkom otvorenom učilištu u Samoboru realizira cjelovit program dramskopedagoške edukacije za učitelje i prosvjetne radnike Zagrebačke županije; 2010. surađuje u stvaranju Nacionalnog okvirnog kurikula u području Dramski odgoj i kultura (dijela projekta koji je oblikovao Vladimir Krušić). Dramske metode više godina primjenjuje i kao mentorica studentima Kroatistike u praktičnome dijelu kolegija Metodika nastave hrvatskoga jezika i književnosti te u praktičnome dijelu kolegija Nastavna praksa FF-a u Zagrebu.

Cijelo to vrijeme, sve do danas, Valentina Lugomer intenzivno piše o dramskopedagoškom radu i dramske metode implementira u sadržaje više udžbenika i radnih materijala za Hrvatski jezik čija je autorica i suautorica, kao i u tekstove u časopisima i novinama.

U našem užem stručnom području kolegica Valentina suautorica je u dvjema knjigama: u priručniku forum-kazališta „Ne raspravljaj, igraj!“ te u knjizi „Zamisli, doživi, izrazi! Dramske metode u nastavi hrvatskoga jezika“ koju potpisuje i kao urednica. Valja istaknuti da su obje knjige naša izdanja, objavljena u okviru Biblioteke dramskog odgoja te da su od 2007. i 2008. godine, otkako su objavljene, pa do danas postale vrlo popularna i cijenjena priručna literatura među učiteljima, nastavnicima, dramskim pedagogima, studentima i drugima koji zanima ili se bave dramskopedagoškim radom čime je potvrđena i njihova stručna vrijednost.

Valentinin dramskopedagoški rad koji traje već tri desetljeća zasigurno se ne može opisati jednom ili dvjema karticama obrazloženja, ali se iz naznačenih općih podataka te naročito na temelju osobnih iskustava i mnogogodišnje suradnje u projektima i akcijama jasno može reći: njezin je utjecaj i značaj u razvoju i promicanju dramske pedagogije u Hrvatskoj je nemjerljiv.

Zato Povjerenstvo za nagrade i priznanja s izuzetnim zadovoljstvom **Valentini Lugomer** dodjeljuje **Nagradu za izniman doprinos promicanju dramskoga odgoja i razvoju dramskopedagoške struke u Hrvatskoj ostvaren dugogodišnjim stvaralačkim i odgojnim dramskim radom s djecom i mladima, vođenjem brojnih edukacijskih programa i radionica, stručnim pisanjem o dramskom odgoju i pedagogiji te kompetentnom obradom i usađivanjem dramskopedagoških metoda u nastavu hrvatskoga jezika.**

JADRANKA RADETIĆ IVETIĆ, učiteljica razredne nastave, dramska pedagoginja-mentorica, Pula

Jadranka Radetić Ivetić svojim je autorskim predstavama godinama postizala zapažena priznanja na Hrvatskim školskim susretima LiDraNo i Susretima kazališnih amaterskih grupa Istre. Nakon hospitiranja u Školi stvaralaštva Novigradsko proljeće, tamo postaje voditeljica scenskih radionica, a na Međunarodnom kazališnom festivalu mladih u Puli jedna je od voditeljica radionice *Istarske štorice*.

U Istarskom narodnom kazalištui vodila je dramske skupine i režirala autorske predstave za djecu, osmišljavala je i održavala edukacije namijenjene prvenstveno učiteljima, ali i svima onima koje zanima kreativni dramski rad s djecom.

Surađivala je sa Školskim novinama, pišući kolumnu Dramski odgoj.

Naročito dragocjen dramskopedagoške suradnjom u stvaranju i se, a učim! Dramski nastavi, u cijelosti naših članica, dramskih učiteljica koje metodiku primjenjuju u praksi. U tom iznimnom Jadranka sudjelovala je urednica, najzaslužnija za oblikovanje ove knjige objavljena, potvrdila kao priručnik razrednim koji teže kreativnijem kvalitetnijem odgoju i

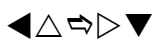

doprinos razvoju struke ostvarila je objavljivanju knjige *Igram postupci u razrednoj* napisanoj iz pera i iskustva pedagoginja i razrednih dramskopedagošku vlastitoj svakodnevnoj pothvatu kolegica kao suautorica te kao stručno i cjelovito koja se, od 2007. kada je vrijedan i potreban učiteljima i svima drugima oblikovanju nastave te obrazovanju.

Višestruko nadarena, Jadranka se cijeli život bavila crtanjem, slikarstvom, fotografijom, poezijom i pisanjem dramskih tekstova za djecu, od kojih su neki objavljeni.

Tijekom svog tridesetgodišnjeg rada s djecom iskušavala je i ostvarivala različite stvaralačke aktivnosti u redovnoj nastavi i izvannastavnom radu. Dugi niz godina vodi stvaralačke radionice u kojima integrira likovni, literarni i dramski izraz. Tako nastaju, potaknuti dramskim postupcima, zajednički radovi, koji kasnije zažive kao slikovnice. Kako sama kaže, cijeli joj je radni vijek protekao "začinjen" dramskim odgojem – učenjem uz dramsku igru.

Stoga joj Povjerenstvo s radošću i velikim uvažavanjem dodjeljuje **Nagradu za izniman doprinos dramskom odgoju u Hrvatskoj ostvaren stvaralačkim dramskopedagoškim radom u školskom i izvannškolskom okružju, osmišljavanjem i vođenjem edukativnih radionica, primjenom dramskopedagoških metoda u razrednoj nastavi te posebice uređivanjem stručnog priručnika za upotrebu dramskih tehnika i metoda u razrednoj nastavi *Igram se, a učim!***

GROZDANA LAJIĆ HORVAT, dramska pedagoginja-mentorica, Zagreb

Grozdana Lajić Horvat zarazila se kazalištem došavši 1989. godine kao tinejdžerka u Dramski studio Male scene, pravo u ruke Zvezdane Ladike, naše velike dramske pedagoginje. I otada, tijekom deset godina studijskoga rada sa Zvezdanom prvotna očaranost kazalištem pretvara se u trajno opredjeljenje za dramski stvaralački rad s djecom i mladima te kolegica Grozdana 2000. godine postaje honorarnom, a 2005. stalno zaposlenom dramskom pedagoginjom Učilišta Zagrebačkog kazališta mladih.

Iste prekretničke milenijske godine postaje i članicom Hrvatskog centra za dramski odgoj, gdje poslije pohađanja niza stručnih dramskopedagoških radionica 2011. g. stječe stručno zvanje dramske pedagoginje, a 2017., nakon

niza dodatnih edukacija koje pohađa, a zatim i vodi, te suradnje u nekoliko važnih projekata HCDO-a, stječe i zvanje dramske pedagoginje-mentorice.

Tijekom više od dvadeset godina umjetničko-pedagoškog rada u ZKM-u osmislila je s djecom i mladima preko stotinu produkcija i predstava od kojih su neke, poput *Zabranjenih vrata* iz 2007. g., postale pravi hitovi uvrstivši se među najgledanije predstave u povijesti Učilišta.

Radeći kontinuirano s različitim dobnim skupinama Grozdana je dosad otpratila u život brojne generacije mladih polaznika, od kojih su mnogi postali kazališni profesionalci - redatelji, glumci, dramaturzi. Uz redovni studijski rad Grozdana Lajić Horvat sudjeluje u brojnim međunarodnim umjetničkim projektima i koprodukcijama ZKM-a ("Ideš dalje", "Europa", "Pozor, pioniri!", "Europeana" i dr.), s kolegom Damirom Miholićem 2004. u Učilištu pokreće program "Improvi/mi/zacije" temeljen na elementima impro-kazališta, a od 2010. uspostavlja suradnju s Odsjekom dramaturgije na Akademiji dramske umjetnosti te je tijekom godina mentorica za umjetničku suradnju studentima dramaturgije (na nastavi u njezinim grupama hospitalirali su brojni danas profesionalni dramski pisci).

Kao dramska pedagoginja surađuje u brojnim profesionalnim kazališnim, filmskim i televizijskim projektima.

Uz svoj redovni studijski rad kolegica Grozdana nastavlja se i dalje educirati i profesionalno usavršavati na radionicama i seminarima u zemlji i inozemstvu, među ostalima, 2015. g. pohađa ljetni program dramskopedagoške edukacije na Sveučilištu Texas u Austinu, u SAD.

Od 2004. stalna je vanjska suradnica Male škole hrvatskog jezika i kulture u organizaciji Hrvatske matice iseljenika te jedna od autorica priručnika s dramskim tekstovima u svrhu poučavanja hrvatskoga kao drugog i nasljednog jezika (koji je trenutno u pripremi za izdavanje).

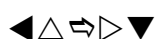
Već niz godina članica je prosudbenih povjerenstava na susretima LiDraNo, i voditeljica brojnih stručnih seminara i radionica za učitelje i nastavnike iz područja razvijanja dječjeg stvaralaštva u zemlji i inozemstvu

Sudjelovala je i kao izlagač na međunarodnim stručnim skupovima posvećenih hrvatskome kao drugom i stranom jeziku.

A protekle 2022. g. bila je članica programskog odbora umjetničko-znanstvenog simpozija „Zvezdani Ladiki u čast“, gdje je, uz organizaciju simpozija, sudjelovala kao izlagač te vodila radionicu posvećenu metodici Zvezdane Ladike.

Grozdana Lajić Horvat svojim cjelokupnim djelovanjem potvrđuje da se radi o osobi iznimnog kazališnog i pedagoškog senzibiliteta čiji rad i doprinos objektivno trebamo smatrati Pozivom, a ne tek zanatom, strukom, profesijom. Utjecaj njenog rada nemjerljivo je oblikovao i umjetnički usmjerio brojne živote mladih ljudi, a treba li uopće spomenuti da Grozdana i dalje punom snagom i mladenačkom strašću aktivno i nesebično stvara te pokreće nove aktivnosti za generacije koje tek dolaze.

Stoga Povjerenstvo za nagrade i priznanja s radošću donosi odluku da se **Grozdani Lajić Horvat** dodijeli **Nagrada za poseban doprinos promicanju i razvijanju dramskog i kazališnog odgoja ostvaren dugogodišnjim dramskim i kazališnim studijskim radom s djecom i mladima u Učilištu ZKM-a te suradnjom s mnogim hrvatskim i međunarodnim umjetničkim i pedagoškim ustanovama, organizacijama i kazališnim profesionalcima.**

DJEČJE GRADSKO KAZALIŠTE ČAKOVEC i njegov osnivač i voditelj **DEJAN BUVAČ**, dramski pedagog

Dječje gradsko kazalište Čakovec ove je godine proslavilo dvadesetpetu obljetnicu rada. Osnovano je 1997. kao težnja da se djeca i mladi okupe na jednom mjestu kako bi ostvarili svoje interese u kazališnom izričaju. Uz veliku podršku tadašnjih gradskih vlasti 16. rujna 1997. godine, osnivač i voditelj kazališta **Dejan Buvač** napravio je prvu audiciju na koju je došlo dvadesetak djece čakovečkih osnovnih škola i s tim danom počinje rad ovog kazališta.

Premijera prve predstave „Carev paž” Josipa Palade bila je 12. prosinca 1997. U četvrt stoljeća svoga rada Dječje gradsko kazalište Čakovec je dosad je odigralo 64 premijerne predstave te imalo ukupno 352 izvedbe.

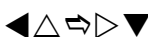
Izvedene su predstave većinom domaćih pisaca kao što su: Josip Palada, Vinko Lisjak, Petrana Sabolek, Ančica Koprek, Željko Funda, Vera Zemunić i drugi, a bilo je i dječjih klasika, od braće Grimm, Hansa Christiana Andersena, Carla Collodija do Ivane Brlić Mažuranić, Vesne Parun i Zvezdane Ladike.

Kazalište svoje predstave izvodi u Centru za kulturu Čakovec, a bilježi i gostovanja unutar Međimurske županije, te u nekim gradovima sjeverne Hrvatske (Koprivnica, Đurđevac, Beli Manastir, Varaždin), a treba istaći i gostovanje u Plonjsku u Poljskoj.

U predstavama dominiraju razigranost, pjesma, veselje i dobra gluma malih glumaca.

Potvrda dobrog rada s djecom je i činjenica da su tri naša dugogodišnja člana završili Umjetničke akademije u Osijeku i Rijeci i danas su profesionalni glumci.

Temeljem rečenoga Povjerenstvo s radošću dodjeljuje **Dječjem gradskom kazalištu Čakovec** i **Dejanu Buvaču**, njegovu osnivaču i voditelju, **Nagradu za poseban doprinos promicanju dramskog odgoja i kazališnog stvaralaštva djece i mladih u lokalnoj zajednici ostvaren tijekom dvadeset pet godina kontinuiranog rada.**

dr. sc. BRANIMIR MENDEŠ docent i pročelnik Odsjeka za rani i predškolski odgoj Filozofskog fakulteta u Splitu.

Branimir Mendeš izuzetno je aktivan u znanstvenom i stručnom životu svog profesionalnog područja: objavljuje znanstvene i stručne radove te sudjeluje u organizaciji i radu znanstvenih skupova i konferencija; uredio je više knjiga i zbornika te sudjelovao u izradi više studijskih programa na matičnom fakultetu. Svoje uže znanstvene i stručne interese kolega Mendeš je usmjerio prema povijesnom kontekstu ranog i predškolskog odgoja, profesionalnom razvoju odgojitelja te temama iz novije nacionalne povijesti pedagogije.

Uz brojne aktivnosti u domeni svog akademskog djelovanja kolega Mendeš aktivan je sudionik različitih društvenih inicijativa i organizacija poput Saveza društava „Naša djeca“ u čijim projektima sudjeluje ili ih pokreće.

Upravo zahvaljujući zanimanju za pedagoške pristupe u područjima neformalnog obrazovanja Branimir Mendeš našao se na našem 'terenu' – na području dramskog odgojnog rada, gdje je stjecajem sretnih okolnosti u protekloj godini ostvario dragocjen doprinos koji, evo, nagrađujemo.

Na tragu svojih interesa za šire povijesne kontekste i utjecaje na razvoj pedagogije i pedagoških shvaćanja u nas, kolega Mendeš je proteklih nekoliko godina pripremio nekoliko knjiga, zbornika članaka i stručnih radova istaknutih ličnosti hrvatske pedagogije koje su svojim teorijskim te praktičnim djelovanjem u drugoj polovici prošloga stoljeća bitno utjecale na stvaranje tada najnaprednijih pedagoških koncepata u raznim domenama i razinama odgoja i obrazovanja u nas. Među njima su se našle i dvije izuzetne osobnosti važne za razvoj dramskoga odgoja u Hrvatskoj – Danica Nola i Zvezdana Ladika.

Knjigu odabranih stručnih članaka Danice Nole *Dijete, igra i stvaralaštvo* kolega Mendeš uredio je i objavio 2021. godine. A ove, protekle, godine, zahvaljujući njegovu uredničkom trudu, objavljena je knjiga odabranih članaka Zvezdane Ladike *Dječje scensko stvaralaštvo* kao najnoviji naslov naše Biblioteke dramskoga odgoja. Prvo javno predstavljanje knjiga je imala prošloga srpnja na umjetničko-znanstvenom simpoziju posvećenom liku i djelu Zvezdane Ladike, najvažnije hrvatske dramske i kazališne pedagoginje koja je svojim umjetničko-pedagoškim radom i teorijskim promišljanjima presudno utjecala na razvoj dramskoga odgoja u nas.

Zato povjerenstvo s velikim zadovoljstvom **Branimiru Mendešu** dodjeljuje **Priznanje za uređenje i objavljivanje knjige stručnih članaka Zvezdane Ladike pod naslovom *Dječje scensko stvaralaštvo***, čime je ostvario dragocjen doprinos istraživanju povijesti te razumijevanju današnje prakse dramskoga odgoja u Hrvatskoj.

HRVATSKI CENTAR ZA DRAMSKI ODGOJ – OGRANAK OSIJEK

Ujesen prošle godine, još uvijek u vrijeme pandemije, članice osječkoga ogranka HCDO, suočene s nemogućnostima organiziranja edukacijskih susreta i radionica uživo, osmislile su i pokrenule program dramskopedagoških edukacija "na daljinu" pod nazivom *Dramska abeceda*.

Tako je od rujna prošle do studenoga ove godine realizirano 6 edukacija „na daljinu“ kojima je ukupno prisustvovalo oko 500 sudionika, većinom učitelja i nastavnika te dramskih pedagoga s područja cijele Hrvatske i šire regije. Na taj su način kolegice iz osječkog ogranka, usprkos nepovoljnim uvjetima, uspjele održati i povećati zanimanje za dramskopedagoške metode i sadržaje kod velikog broja uglavnom mladih i manje iskusnih prosvjetnih radnika. Za edukacije birani su stručni predavači/voditelji, kao i specifični dramskopedagoški sadržaji koji se mogu poučavati na „na daljinu“, preko ekrana. Svi predavači odreda ocijenjeni su od strane sudionika visokim ocjenama. Interes za ovom vrstom edukacija ne jenjava ni danas kada ih nije nužno održavati "na daljinu" te se program nastavlja i nakon ukidanja zaštitnih protuepidemijskih mjera.

Stoga, cijeneći slične poticaje koji se javljaju upravo usprkos nepovoljnim okolnostima, povjerenstvo za nagrade i priznanja od srca čestita osječkom ogranku HCDO i dodjeljuje mu **Priznanje za osmišljavanje i uspješnu realizaciju *Dramske abecede*, programa dramskopedagoške edukacije „na daljinu“, provedenom u vrijeme i nakon pandemije Covid 19, tijekom 2021. i 2022. godine.**

U ime Povjerenstva za nagrade i priznanja Hrvatskoga centra za dramski odgoj:

Snježana Čubrilo, prof.